

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«30» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОК 17 ПРАКТИКА З НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

освітньо-професійної програми **Середня освіта (Фізична культура)**
підготовки **бакалавра**
за галуззю знань **01 Освіта/Педагогіка**
спеціальності **014 Середня освіта (за предметною спеціальністю 014.11**
Середня освіта (Фізична культура))

Вінниця 2024

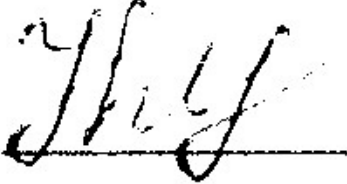
Робоча програма ОК 17 Практика з науково-педагогічних досліджень з підготовки бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура))

РОЗРОБНИК(И):

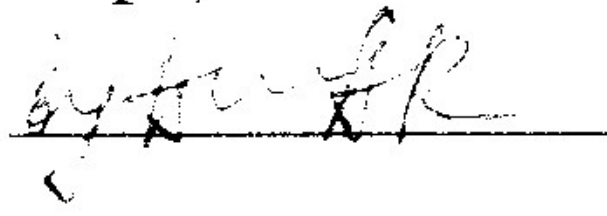
Вікторія ЮНАШ, доктор філософії,

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
«29» серпня 2024 р., протокол № 1

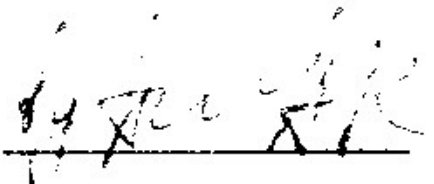
Голова Вченої ради доктор пед. наук, професор Наталія
МИСЛИЦЬКА

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Середня освіта (Фізична культура)
 канд. наук з фіз. вих та спорту **Юлія ПАЛАМАРЧУК**

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

«28» серпня 2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри канд. наук з фіз. виховання та спорту **Юлія ПАЛАМАРЧУК**

1. Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка» (шифр і назва)	Обов’язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	014 Середня освіта (за предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура))	РІК ПІДГОТОВКИ	
Загальна кількість годин - 180		1, 2 - й	-
		СЕМЕСТР	
		2, 3 - й	-
		ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 семестр – 2, 4 семестр – 2	Ступінь вищої освіти бакалавр (назва)	-	-
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		90 години	-
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		-	-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		-	-
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		90 годин	
ВИД КОНТРОЛЮ: залік			

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента.

Метою науково-дослідної практики є набуття здобувачами досвіду самостійної дослідницької діяльності шляхом інтегрування набутих знань і практичних навичок під час вивчення дисциплін циклу фундаментальної, професійної та практичної підготовки.

Основними завданнями науково-дослідної практики є:

- поглиблення теоретичних знань у сфері фізичного виховання;
- вивчення наукової та методичної літератури обраної дослідницької проблематики;
- застосування метрологічних методів, адекватних меті та завданням наукового дослідження;
- закріплення педагогічних навичок, здобутих при отриманні кваліфікації молодшого спеціаліста;
- вдосконалення знань, необхідних для роботи у навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій вчителя.

Практика з науково-педагогічних досліджень повинна відповідати напряму наукових досліджень здобувача. Під час такої практики надається можливість оволодіти новими методами та отримати необхідні результати досліджень, що їх проводить здобувач освіти під час написання курсової роботи.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

2.2.2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

2.2.3. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

2.2.4. Предметні компетентності:

ПК1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ПК2. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ПК3. Здатність використовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування грамотності у фізичній культурі, здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, фізичних (рухових) якостей різних вікових груп і самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПК4. Здатність аналізувати, систематизовувати та оцінювати педагогічний досвід, розробляти методики та технології для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки, здійснювати профілактику травматизму.

ПК5. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в закладах середньої освіти.

ПК6. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності, здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, зокрема за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

ПК7. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПК8. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, комунікативність.

2.3. Результати навчання

РН3. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі

компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Називає і пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, *обґрунтовує* необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти мають:

ПРН1. *Знає* та *вміє* застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок осіб, які належать до різних вікових груп, *володіє* засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.

ПРН2. *Знає* як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури. *Володіє* актуальними технологіями формування грамотності у фізичній культурі, інтегрального гармонійного розвитку людини, технологіями контролю і корекції функціонального та психофізіологічного стану, засобами і методами управління станом людини.

ПРН3. *Знає* закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності. *Знає* правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; *володіє* основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.

ПРН4. *Знає* вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту.

ПРН5. *Знає* закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності; біологічні, соціальні, психологічні та інші чинники збереження здоров'я, біологічні, соціальні, психологічні, духовні фактори, що обумовлюють значущість професії фахівця з фізичного виховання та спорту.

ПРН6. *Знає* основні положення методичної та організаційної роботи для проведення навчальної роботи в галузі фізичної культури в загальноосвітніх установах, закладах середньої та професійної освіти, позакласної спортивно-масової, організаційної та навчально-методичної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

ПРН7. *Володіє* педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і *вміє* самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРН8. *Володіє* руховими уміннями і навичками в обраному виді спорту на рівні кваліфікованого спортсмена; руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; *вдосконалює* руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРН9. *Вміє* розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.

ПРН10. *Вміє* самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну

спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

3. Програма освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Підготовчий.

Ознайомлення з останніми науковими публікаціями з метою доповнення бібліографічного списку курсової роботи.

1. Обґрунтування актуальності обраної теми. Чітке визначення об'єкту і предмету дослідження, оформлення загальної структури наукової роботи згідно рекомендацій, висвітлених у спеціальній літературі.

Змістовий модуль 2. Дослідницький.

Оцінка і систематизація результатів власного дослідження. Збір наукової інформації за індивідуальним завданням керівників в установах охорони здоров'я, спеціалізованих лабораторіях.

Використання адекватних методик математичної статистики для оцінки достовірності одержаних експериментальних даних. Підготовка до апробації основних теоретичних положень і практичних рекомендацій курсової роботи.

Виконання індивідуальних завдань, оформлення звіту і захист результатів практики.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назва теми (завдання)	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Підготовчий						
Інструктивне заняття: «Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя з фізичної культури; перевірка готовності до практики»	10		5			5

Складання індивідуального плану роботи практиканта, щоденника практики та його узгодження з керівником	15		5			10
Ознайомлення зі структурою роботи ЗЗСО	15		5			10
Узгодження з керівником практики методів наукових досліджень	15		5			10
Спостереження за заняттями викладачів	15		15			10
Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення	10		5			5
Змістовий модуль 2 Дослідницький						
Самостійне проведення навчальних занять	30		20			10
Відвідування занять своїх однокурсників	20		10			10
Проведення хронометрування уроку фізичної культури	15		10			5
Виготовлення звітної документації про проходження практики	10		5			5
Захист індивідуальних звітів про практику	10		5			5
Всього	180		90			90

5. Методи навчання

1. Пошуковий метод. Використовується на практичних заняттях та під час самостійної роботи здобувачів. Полягає в організації активного пошуку розв'язання пізнавальних завдань. Процес мислення здобувачів при використанні цього методу набуває продуктивного характеру, він контролюється викладачем і коригується самими здобувачами.

2. Репродуктивний метод. Використовується на практичних заняттях і ґрунтується на засвоєнні навчального матеріалу на основі зразка, моделі діяльності або загальноприйнятих підходів до вивчення навчального матеріалу.

3. Проблемний метод. Використовується на лекційних і практичних заняттях. Ґрунтується на постановці викладачем пізнавального завдання (проблеми), самостійних пошуках здобувачами шляхів його розв'язання, порівнянні різних поглядів і підходів до вирішення проблеми.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження здобувачами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки здобувачу враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до здобувачів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок здобувачів здійснюються за 100-бальною шкалою у процесі залікового модульного контролю (див. таблиці 3).

Таблиця 3

Загальна шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Предметом оцінювання якості практичної підготовки здобувача є рівень набутих ним практичних знань і навичок, уміння вести полеміку та захищати запропоновані у звіті положення. Отже, якість практичної підготовки здобувача оцінюється за такими показниками поточного і підсумкового модульного контролю:

- 1) самостійне проведення навчальних занять;
- 2) повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази;
- 3) вчасність та якість оформлення здобувачем щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові;
- 4) демонстрація набутих практичних знань і вмінь, захист звіту про практику.

7. Вимоги до оформлення документації з практики

Здобувач-практикант зобов'язаний оформити й передати звітну документацію і звіт керівнику практики від кафедри теорії і методики фізичного виховання для оцінювання не пізніше як за 3 дні до заліку.

У звіті повинні бути відображені:

- мета і завдання практики, які стояли перед здобувачем;
- коротка характеристика закладу освіти, на базі якої (якого) здобувач проходив практику;
- зміст діяльності здобувача-практиканта за період проходження практики;
- ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики;
- висновки та рекомендації щодо підсумків роботи.

Звіт про практику складається індивідуально кожним здобувачем. На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис здобувача-практиканта.

У відгуку керівника від бази практики дається стисла характеристика та оцінка роботи здобувача.

Під час заліку здобувач повинен бути готовим усно відповісти на запитання щодо оформлення та змісту документації з науково-педагогічної практики.

4. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова

1. Гуревич Р.С., Сидоренко В.Д., Кадемія М.Ю. Як підготувати і захистити дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр»). Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. 80 с.

2. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

3. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, Лаврентьєва О.О., Матукова Г. І.. Київ: КНТ, 2014. 262 с.

4. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. 554 с.

5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. Посібник. Київ: Кондор, 2006. 206 с.

2. Допоміжна

1. Здобувачу наукового ступеня: Метод. рекомендації / Упоряд. С. В. Сьомін. Київ.: МАУП, 2002. 184 с.

2. Положення про організацію дипломного проектування та державної атестації студентів НТУУ «КПІ» / Уклад. В.Ю. Угольніков. За заг. ред. Ю. І. Якименка Київ. ВПК «Політехніка», 2006. 84 с.

3. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. Київ. Центр навчальної літератури, 2003. 115 с.

4. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. Київ: Академ.видав, 2005. 207 с.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – диференційований залік.